

Rhif: WG44941

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Llywodraeth Cymru
Ymgynghoriad – Crynodeb o'r Ymatebion

Adolygiad Cyhoeddus Band Eang 2022

Dyddiad cyhoeddi Tachwedd 2022

Mae'r ddogfen hon hefyd ar gael yn Saesneg.
This document is also available in English.

Trosolwg

Amcan Adolygiad Marchnad Agored (OMR) Llywodraeth Cymru a'r Adolygiad Cyhoeddus oedd deall lle mae buddsoddiad y sector preifat naill ai mewn rhwydweithiau mynediad cenhedlaeth nesaf (30Mbps+) a/neu gigabeit (1,000Mbps+) eisoes wedi digwydd, yn cael ei adeiladu ar hyn o bryd, neu yn cael ei adeiladu neu y bwriedir iddo gael ei ddefnyddio ledled Cymru o fewn y tair blynedd nesaf.

Cynhaliwyd OMR Llywodraeth Cymru rhwng 24^{ain} Awst a 8^{fed} Hydref 2021 a galluogi cwmnïau telathrebu a darparwyr band eang i ymateb gyda gwybodaeth fanwl am eu seilwaith band eang megis eu dyluniadau rhwydwaith technegol, hawliadau darpariaeth ar lefel eiddo (naill ai'n gyfredol neu arfaethedig) a'u cynlluniau i gyflwyno band eang yn y dyfodol ledled Cymru dros y 3 blynedd nesaf. Yna dadansodwyd y data a dderbyniwyd gan gyflenwyr telathrebu gan Lywodraeth Cymru er mwyn dosbarthu safleoedd yng Nghymru naill ai fel NGA neu Gigabeit Du / Llwyd / Gwyn neu Dan Adolygiad yn ôl eu statws darpariaeth band eang. Yna cyhoeddwyd canlyniadau'r dadansoddiad hwn a'r wybodaeth OMR gan Lywodraeth Cymru fel rhan o ymgynghoriad yr Adolygiad Cyhoeddus a oedd yn annog rhanddeiliaid i gyd, gan gynnwys aelodau o'r cyhoedd, busnesau, Awdurdodau Lleol yn ogystal â chyflenwyr i roi sylwadau ar ddosbarthiad a mapio safleoedd a gynhyrchwyd gan ganfyddiadau OMR 2021.

Y prif reswm dros gynnal yr OMR a'r Adolygiad Cyhoeddus yw caniatáu i Lywodraeth Cymru ddiweddarau ei maes ymyrryd presennol a gafodd ei gaffael o dan Gynllun Band Eang Cenedlaethol BDUK 2016 (NBS). Yn ogystal, mae Llywodraeth Cymru hefyd yn bwriadu casglu gwybodaeth am gysylltedd gigabeit er mwyn llywio rhaglen Prosiect Gigabeit Llywodraeth y DU ac ymyriadau posibl yn y dyfodol gan Lywodraeth Cymru ac Adeiladu Digidol y DU (BDUK) o dan y rhaglen hon.

Bydd rhagor o fanylion am ganlyniad yr Adolygiad Cyhoeddus, gan gynnwys nifer y codau post NGA a Gigabeit Gwyn, Llwyd, Du ac sy'n cael eu Hadolygu ac adeiladau ledled Cymru ynghyd â'r mapiau ardaloedd ymyrryd cymwys terfynol yn cael eu cyhoeddi gan Lywodraeth Cymru yn ei Hysbysiad Cau ar ei gwefan. Fodd bynnag, cyn i'r Hysbysiad Cau gael ei gyhoeddi, nod y ddogfen 'Crynodeb o Ymatebion' hon yw rhoi darlun lefel uchel o'r ymatebion a dderbyniwyd yn ystod ymgynghoriad Adolygiad Cyhoeddus 2022.

Yn ychwanegol, bydd manylion caffael Prosiect Gigabeit yn dilyn unwaith y bydd Ymgysylltiad Cyn-Gaffael â'r Farchnad (PPME) wedi digwydd. Disgwylir i hyn ddechrau gyda chyflenwyr telathrebu ym mis Hydref 2022.

Cefndir

Mae Llywodraeth Cymru yn bwrw ymlaen â'r gwaith o gyflwyno cysylltedd gigabeit Ffibr i'r Adeilad (FTTP) ag ardal ymyrryd ledled Cymru sy'n cynnwys tua 39,000 o adeiladau yn Lot 1 (Gogledd Cymru), Lot 2 (Dwyrain Cymru) a Lot 3 (De-orllewin a'r Cymoedd) gan ddefnyddio £56m o gymhorthdal cyhoeddus gan Lywodraeth Cymru, cyllid yr Undeb Ewropeaidd a rhywfaint o arian ychwanegol gan Lywodraeth y DU.

Cafodd yr ardal ymyrraeth bresennol ei llywio'n wreiddiol gan OMR a gynhaliwyd yn 2017 ynghyd ag ymarfer adnewyddu dilynol a gynhaliwyd yn 2019 a gafodd ei gaffael o dan Gynllun Band Eang Cenedlaethol BDUK 2016 (NBS). Mae'r cyfnod dilysrwydd tair blynedd ar gyfer y data OMR blaenorol wedi dod i ben ac felly cynhaliodd Llywodraeth Cymru OMR 2021 i ganfod a yw'r data a ddarparwyd yn flaenorol gan gyflenwyr telathrebu yn 2017 a 2019 wedi newid yn sylweddol. Bydd hyn yn galluogi Llywodraeth Cymru i ddeall a oes angen unrhyw addasiadau i'r ardal ymyrryd bresennol a'r adeiladau sy'n cael eu targedu ynddi.

Yn ogystal â chefnogi y diweddariad maes ymyrraeth uchod, mae Llywodraeth Cymru hefyd yn cefnogi uchelgais Llywodraeth y DU i ddarparu band eang gigabeit ledled y wlad cyn gynted â phosibl. Mae Llywodraeth y DU wedi ymrwymo £5bn ar gyfer y rhannau o'r wlad sydd anoddaf eu cyrraedd, gan sicrhau y gall pob rhan o'r DU elwa. Bydd hyn yn cael ei wario drwy becyn o ymyriadau cydgysylltiedig sy'n cefnogi ei gilydd, a elwir gyda'i gilydd yn Brosiect Gigabeit. Er mwyn cyflawni hyn, mae Llywodraeth Cymru a BDUK yn bwriadu caffael rhagor o sylw yn y dyfodol i dargedu ardaloedd 'Gwyn' gigabeit ledled Cymru.

Manylion yr Adolygiad Cyhoeddus

Roedd yr Adolygiad Cyhoeddus ar agor rhwng 8^{fed} Ebrill a 6^{ed} Mai 2022. Er mwyn sicrhau bod ymgysylltu â'r farchnad mor eang â phosibl, cyhoeddwyd Cais am Wybodaeth yr Adolygiad Cyhoeddus (RFI) i dros 400 o gyflenwyr telathrebu gan gynnwys y rhai a oedd wedi ymateb yn flaenorol i RFI OMR, y rhai y gwyddys bod ganddynt seilwaith band eang ledled Cymru, ac eraill y gwyddys bod ganddynt (neu y credir bod

ganddynt) gynlluniau i ddefnyddio rhwydweithiau ledled Cymru.

Yn dilyn derbyn ymatebion i'r Adolygiad Cyhoeddus gan gyflenwyr, adolygwyd yr wybodaeth i ddechrau er mwyn sicrhau ei bod yn gyflawn cyn cynnal asesiad manylach i sicrhau bod yr wybodaeth y gofynnwyd amdani yn Atodiad B: Roedd y Templed Tystiolaeth Ategol yn gyson â lefel safleoedd cyflenwyr Atodiad A: Hawliadau cwrpas cyflwyno data (naill ai'n bodoli a/neu yn yr arfaeth). Aethpwyd ar drywydd unrhyw fylchau yn y dystiolaeth neu anghysondebau â gwybodaeth y cyflenwr drwy gwestiynau egluro drwy e-bost yn gofyn am naill ai esboniad ynghylch unrhyw anghysondebau, tystiolaeth bellach i gefnogi eu honiadau o ddarpariaeth, neu gyflwyniadau data diwygiedig i gywiro unrhyw anghysondebau.

Lansiwyd yr Adolygiad Cyhoeddus ar wefan Llywodraeth Cymru:

<https://llyw.cymru/bandeang-cyhoeddus-adolygiad-2022>

Dadansoddiad Adolygiad Cyhoeddus

Dylid nodi bod ymatebion Adolygiad Cyhoeddus a dderbynnir gan Lywodraeth Cymru gan gyflenwyr yn amodol ar gymalau cyfrinachedd ac yn cynnwys gwybodaeth fanwl, sy'n sensitif yn fasnachol ynghylch cynlluniau busnes cyflenwyr, ôl-troed y ddarpariaeth, technoleg, adeiladu rhwydwaith yn y dyfodol, rhagdybiaethau defnydd ac ariannu. gwybodaeth. O ganlyniad, ni ellir cyhoeddi gwybodaeth am eu cyflwyniadau RFI Adolygiad Cyhoeddus llawn nac unrhyw ymatebion eglurhad dilynol yn llawn.

Mae'r llinell sylfaen adeiladau a ddefnyddiwyd ar gyfer Adolygiad Cyhoeddus Cymru wedi'i chreu gan ddefnyddio Sylfaen Premiwm Cyfeiriadau'r Arolwg Ordians (Epoch 85, cyhoeddwyd Chwefror 2021).

Atodiad A: Cyflwyno data a ddarparwyd gan gyflenwyr a oedd yn cynnwys manylion eu hawliadau darpariaeth presennol a/neu arfaethedig ynghyd ag Atodiad B: Aseswyd Templed Tystiolaeth Ategol, ac unrhyw gwestiynau eglurhad dilynol, gan Lywodraeth Cymru yn erbyn Gofynion Rheoli Cymhorthdal BDUK.

<https://www.gov.uk/government/publications/project-gigabit-uk-subsidy-advice> .

Lle mae hawliadau cyflenwad cyflenwyr wedi'u derbyn (naill ai NGA a/neu Gigabit), mae'r rhain yn cael eu categorieddio fel naill ai Llwyd h.y. darpariaeth

bresennol neu ddarpariaeth arfaethedig naill ai yn yr adeilad neu'r cynllunio ar gamau ymlaen llaw gyda gwaith dylunio manwl wedi'i gwblhau a lle nad oes fawr ddim, os o gwbl, o risgiau a dibyniaethau sy'n weddill i'w hadeiladu, neu sy'n cael eu hadolygu h.y. mae tystiolaeth sy'n ymwneud â darpariaeth wedi'i chynllunio yn rhoi hyder rhesymol yng nghynlluniau adeiladu'r cyflenwyr, fodd bynnag erys risg na chaiff y gwaith adeiladu ei gwblhau o fewn y 3 blynedd nesaf.

Yn ogystal â data darpariaeth cyflenwyr, parwyd llinell sylfaen safleoedd Cymru â setiau data eraill a oedd yn darparu gwybodaeth am seilwaith band eang yng Nghymru megis gwybodaeth a ddarparwyd gan Awdurdodau Lleol a gwybodaeth a gedwir gan Lywodraeth Cymru a BDUK ynghylch seilwaith rhwydwaith â chymhorthdal cyhoeddus. Fel rhan o ddadansoddiad data'r Adolygiad Cyhoeddus, bydd unrhyw eiddo sydd eisoes wedi derbyn arian cyhoeddus i wella cysylltedd band eang, er enghraifft drwy Dalebau Gigabeit, y rhaglen Rhwydweithiau Ffibr Llawn Lleol (LFFN), rhaglen Band Eang Mynediad Cenhedlaeth Nesaf Cymru (NGABW) neu'r Gronfa Band Eang Leol, wedi'u dosbarthu fel naill ai Llwyd (os yw'n gysylltiedig) neu Dan Adolygiad (os yw'n cael ei darparu).

Yna cyfunwyd yr holl ddata ar lefel y safle a dderbyniwyd yn ystod RFI yr Adolygiad Cyhoeddus er mwyn creu darlun cywir o'r ddarpariaeth bresennol ac arfaethedig NGA a Gigabeit yng Nghymru gyda safleoedd wedi'u categoreiddio fel â ganlyn:

- Mae eiddo'n cael ei droi'n 'Ddu' os oes o leiaf ddau gyflenwr seilwaith band eang yn darparu gwasanaethau NGA neu Gigabeit i'r eiddo hwnnw.
- Mae eiddo'n cael ei droi'n 'Lwyd' os mai dim ond un cyflenwr seilwaith band eang sy'n darparu gwasanaethau NGA neu Gigabeit i'r eiddo hwnnw.
- Mae safleoedd yn cael eu dosbarthu fel rhai 'Yn cael eu Hadolygu' lle bydd seilwaith NGA neu Gigabeit yn cael ei ddarparu, ond mae rhai risgiau i gyflawni yn parhau neu mae rhai bylchau yn y dystiolaeth a gyflwynir.
- Mae pob eiddo arall yn parhau i fod yn "Wyn" sy'n golygu nad oes unrhyw gyflenwr seilwaith band eang NGA na Gigabeit yn bresennol.

I'w nodi, bydd Llywodraeth Cymru a BDUK ond yn rhoi cymhorthdal i adeiladau sydd wedi'u dynodi'n 'Wyn' i godi adeiladau.

**Crynodeb o
Ymatebion
Cyflenwyr
Telathrebu**

Derbyniodd Llywodraeth Cymru gyfanswm o naw (9) ymateb i'r Adolygiad Cyhoeddus gan gyflenwyr telathrebu yn hawlio darpariaeth NGA a/neu gigabeit yng Nghymru. Gwerthuswyd y rhain fel rhan o'r broses Adolygiad Cyhoeddus ac fe'u dangosir isod.

Sefydliad Beacon Telcom

Derbyniwyd: 8^{fed} Mai 2022

Ymateb Adolygiad Cyhoeddus: Roedd ymateb RFI Adolygiad Cyhoeddus Beacon Telecom yn cynnwys manylion am eu hawliadau NGA a gigabeit presennol ar draws Sir Fynwy a Phowys yn ogystal â rhoi manylion eu huchelgais ehangach yn y dyfodol i uwchraddio eu rhwydwaith NGA presennol a darparu mwy o sylw gigabeit ledled De Cymru.

Sefydliad: Broadway Partners

Derbyniwyd: 6^{ed} Mai 2022

Ymateb Adolygiad Cyhoeddus: Roedd ymateb Broadway Partners i RFI yr Adolygiad Cyhoeddus yn cynnwys yr hawliadau cwmpas NGA a gigabeit presennol yn Sir Benfro a Sir Fynwy. Roedd eu hymateb hefyd yn cynnwys darpariaeth gigabeit a gynlluniwyd ar gyfer y dyfodol fel rhan o'u nod i gwmpasu 250,000 o adeiladau ledled y DU – yn bennaf ar draws rhannau gwledig Cymru a'r Alban erbyn 2025 ac a ariannwyd gan eu buddsoddiad o £145m a sicrhawyd yn ddiweddar.

Sefydliad: Freedom Fibre

Derbyniwyd: 11^{eg} Mai 2022 (caniatwyd estyniad byr)

Ymateb Adolygiad Cyhoeddus: Darparodd Freedom Fibre ymateb i RFI Adolygiad Cyhoeddus gan roi manylion eu lleoliad arfaethedig gigabeit yng Nghymru, gan adeiladu ar eu cyflwyniad presennol yng Ngogledd Orllewin Lloegr a Swydd Amwythig.

Sefydliad: Michaelston-y-Fedw Internet CIC

Derbyniwyd: 4^{ydd} Mai 2022

Ymateb Adolygiad Cyhoeddus: Rhoddodd y cynllun cymunedol ym mhentref Llanfihangel-y-Fedw fanylion eu cysylltiadau FTTP presennol ag eiddo sy'n cael eu hariannu'n rhannol drwy gynlluniau talebau Llywodraeth Cymru a'r Gronfa Band Eang Leol (LBF).

Sefydliad: Netomnia

Derbyniwyd: 27^{ain} Ebrill 2022

Ymateb Adolygiad Cyhoeddus: Roedd ymateb Netomnia i RFI yr Adolygiad Cyhoeddus yn cynnwys eu cwmpas gigabeit presennol yn y Barri a Phen-y-bont ar Ogwr yn ogystal â'u darpariaeth gigabeit arfaethedig mewn ardaloedd ar draws Gogledd a De Cymru fel rhan o'u nod i gyrraedd 1 miliwn o safleoedd ledled y DU erbyn 2023 gyda chefnogaeth eu buddsoddiad o £295m a sicrhawyd yn ddiweddar.

Sefydliad: Openreach

Derbyniwyd: 5^{ed} Mai 2022

Ymateb Adolygiad Cyhoeddus: Roedd ymateb Openreach i RFI yr Adolygiad Cyhoeddus yn cynnwys eu hawliadau cwmpas NGA a gigabeit presennol ac arfaethedig ledled Cymru gan ddefnyddio amrywiaeth o dechnolegau gan gynnwys ADSL, FTTC a FTTP.

Sefydliad: Spectrum Fibre (Ogi)

Derbyniwyd: 6^{ed} Mai 2022

Ymateb Adolygiad Cyhoeddus: Roedd ymateb Spectrum Fibre i RFI yr Adolygiad Cyhoeddus yn cynnwys darpariaeth gigabeit bresennol ac arfaethedig ar draws De Cymru gan gynnwys Sir Fynwy, Sir Benfro a Bro Morgannwg ac fel rhan o'u targed Cam 1 i wasanaethau dros 150,000 o adeiladau erbyn 2025 tra hefyd yn darparu manylion am eu targed ehangach. Uchelgais Cam 2.

Sefydliad: Virgin Media

Derbyniwyd: Darperir data trwy BDUK

Ymateb Adolygiad Cyhoeddus: Cafwyd data Virgin Media a ddefnyddiwyd fel rhan o'r Adolygiad Cyhoeddus drwy BDUK fel rhan o'u cyflwyniad data OMR cenedlaethol. Roedd hyn yn cynnwys hawliadau darpariaeth presennol ac arfaethedig ledled Cymru gan ddefnyddio naill ai eu rhwydwaith Hybrid Fiber Coax (HFC) neu FTTP.

Sefydliad: Voneus

Derbyniwyd: 6^{ed} Mai 2022

Ymateb Adolygiad Cyhoeddus: Roedd ymateb Voneus i RFI yr Adolygiad Cyhoeddus yn cynnwys hawliadau am ddarpariaeth NGA ar draws Ceredigion, Sir Benfro a Sir Gaerfyrddin yn ogystal â'u darpariaeth gigabeit arfaethedig ar draws De Cymru o fewn y 3 blynedd nesaf.

**Gohebiaeth
Ychwanegol y
Cyflenwyr**

Derbyniodd Llywodraeth Cymru hefyd ohebiaeth ychwanegol gan y cyflenwyr telathrebu canlynol yn ystod yr Adolygiad Cyhoeddus:

Sefydliad: Airband

Derbyniwyd: 5^{ed} Mai 2022

Ymateb Adolygiad Cyhoeddus: Gwrthod ymateb i Adolygiad Cyhoeddus Cymru gan honni y byddent yn darparu ymateb cenedlaethol i broses OMR dreigl BDUK ym mis Mai.

Sefydliad: FibreNest

Derbyniwyd: Dim Ymateb

Ymateb Adolygiad Cyhoeddus: Ymgysylltiad cychwynnol â RFI yr Adolygiad Cyhoeddus, ond ni chafwyd ymateb ar ôl terfyn amser cau'r Adolygiad Cyhoeddus.

Sefydliad: Fibrespeed

Derbyniwyd: Dim Ymateb

Ymateb Adolygiad Cyhoeddus: Fel darparwr cyfanwerthu, cadarnhaodd Fibrespeed nad yw'n cynnig gwasanaethau band eang yn uniongyrchol i ddefnyddwyr terfynol ar hyn o bryd ac felly gwrthododd ymateb i'r Adolygiad Cyhoeddus.

Sefydliad: Secure Web Services (SWS)

Derbyniwyd: 9^{fed} Mai 2022

Ymateb Adolygiad Cyhoeddus: Cadarnhawyd nad oedd ganddynt gynlluniau cadarn y gallent eu rhannu ar gyfer Cymru gyda'r posibilrwydd o ymestyn eu hól troed o Swydd Amwythig.

Sefydliad: Grŵp Telcom

Derbyniwyd: Dim Ymateb

Ymateb Adolygiad Cyhoeddus: Er i Telecom Group ddarparu ymateb cychwynnol i OMR Cymru, ni ddarparwyd ymateb wedi'i ddiweddarau ganddynt yn ystod y broses Adolygiad Cyhoeddus.

**Crynodeb o
Ymatebion
Awdurdodau Lleol**

Yn ogystal ag annog cyflenwyr telathrebu i ymateb i'r ymgynghoriad, roedd Llywodraeth Cymru hefyd yn awyddus i glywed gan Awdurdodau Lleol nid yn unig am gywirdeb y data NGA / Gigabeit ond hefyd i gasglu unrhyw farn a/neu sylwadau ar sut y gallai Llywodraeth Cymru fynd i'r afael ag unrhyw gaffaeliad(au) Prosiect Gigabeit a thargedu safle Gigabeit 'Gwyn' orau. E-bostiwyd llythyr at bob un o'r 22 Awdurdod Lleol yng Nghymru ar 8^{fed} Ebrill 2022 yn eu hannog i adolygu'r Adolygiad Cyhoeddus a chafwyd ymatebion gan y chwe (6) Awdurdod canlynol:

Sefydliad: Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili

Derbyniwyd: 25^{ain} Ebrill 2022

Ymateb Adolygiad Cyhoeddus: Cadarnhawyd nad oes ganddynt unrhyw brosiectau seilwaith mawr yn yr ardal i gynyddu cysylltedd er iddynt ddarparu gwybodaeth am nifer o brosiectau llai yn y gymuned i ddarparu Wi-Fi cyhoeddus i ganol trefi.

Sefydliad: Cyngor Caerdydd

Derbyniwyd: 13^{eg} Mai 2022

Ymateb Adolygiad Cyhoeddus: Wedi darparu adborth ynghylch pwyntiau terfyn anghymwys, anheddau arfaethedig ac unedau aml-breswyl, ynghyd ag amlygu cynnydd yn nosbarthiadau 'Gwyn' a Dan Adolygiad NGA yn y rhanbarth ers OMR 2019. Hefyd darparwyd manylion lefel UPRN ynghylch prosiect Cronfa Band Eang Lleol Cyngor Caerdydd i wella argaeledd band eang i 1,222 o adeiladau.

Sefydliad: Cyngor Sir Gâr

Derbyniwyd: 6^{ed} Mai 2022

Ymateb Adolygiad Cyhoeddus: Amlinellodd yr ymateb safleoedd Gigabit 'Gwyn' yn yr ardal yr oedd y Cyngor yn deall ei bod yn gysylltiedig, fodd bynnag ni ddarparwyd unrhyw wybodaeth lefel UPRN ynghylch pa eiddo. Darparwyd manylion hefyd am gyflenwyr gweithredol o fewn y rhanbarth megis Telcom Group (WeFibre), Broadway Partners, Spectrum Fiber (Ogi), Voneus, Virgin Media a FibreNest ynghyd â rhaglen Partneriaeth Cymunedol Ffibr Openreach.

Sefydliad: Cyngor Sir Ddinbych

Derbyniwyd: 8^{fed} Mai 2022

Ymateb Adolygiad Cyhoeddus: Tynnodd sylw at safleoedd 'Gwyn' NGA yn yr ardal a oedd yn rhan o Raglen Band Eang y Genhedlaeth Nesaf Cymru (NGABW) gan ddarparu dwy enghraifft o UPRN.

Sefydliad: Cyngor Sir Fynwy

Derbyniwyd: 4^{ydd} Mai 2022

Ymateb Adolygiad Cyhoeddus: Darparodd fanylion am gyflenwyr sy'n weithredol yn y rhanbarth gan gynnwys Spectrum Fiber (Ogi) a Monmouthshire Broadband Limited (rhan o Broadway Partners) ynghyd â manylion a roddwyd am gynllun Dyffryn Llanddewi Nant Hodni, a ariennir gan Gronfa Band Eang Lleol Llywodraeth Cymru.

Sefydliad: Cyngor Sir Penfro

Derbyniwyd: 10^{fed} Mai 2022

Ymateb Adolygiad Cyhoeddus: Wedi darparu gwybodaeth fanwl ar lefel UPRN ynghylch adeiladau

yr oedd y Cyngor yn deall eu bod naill ai'n Barod am Wasanaeth (RFS) gyda chysylltedd Gigabeit neu'n cael eu darparu o fewn y 3 blynedd nesaf fel rhan o gynlluniau cyflwyno Broadway Partners, Voneus neu Spectrum Fibre (Ogi) ar draws y rhanbarth.

**Crynodeb o
Ymatebion y Corff
Llywodraethol**

Sefydliad: Building Digital UK (BDUK)

Derbyniwyd: 27^{yd} Mehefin 2022

Ymateb Adolygiad Cyhoeddus: Gwybodaeth lefel UPRN a ddarparwyd ynghylch yr adeiladau hynny sydd eisoes wedi'u cysylltu â rhwydwaith Gigabeit fel rhan o'r rhaglen LFFN, y rhaglen Cysylltedd Gigabeit Gwledig (RGC), neu'r cynllun Talebau Gigabeit gan ddefnyddio'r cyllid sydd ar gael gan BDUK.

**Crynodeb o
Ymatebion
Preswylwyr a
Busnes**

Ymatebodd cyfanswm o wyth (8) o drigolion a busnesau yng Nghymru i'r Adolygiad Cyhoeddus. Roedd saith (7) o'r ymatebion hyn yn negeseuon e-bost yn nodi safleoedd yr oedd unigolion yn credu eu bod wedi'u mapio'n anghywir fel safleoedd Llwyd neu Ddu neu'n gwynion cyffredinol ynghylch darpariaeth band eang yn eu hardal.

Roedd gweddill yr ymateb gan Brifysgol Bangor ar ran Consortiwm 5G EDC yn amlinellu eu cynlluniau i ddod â chysylltedd band eang 5G i adeiladau ar Ynys Môn nad oes ganddynt fynediad i fand eang cyflym iawn gyda threial cychwynnol o tua 400 o adeiladau. Cefnogir y prosiect hefyd gan Gyngor Sir Ynys Môn a Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru.

Y Camau Nesaf

Mae Llywodraeth Cymru yn bwriadu cyhoeddi ar ei gwefan ganlyniad llawn yr Adolygiad Cyhoeddus gan gynnwys crynhoi nifer y safleoedd a'r codau post o ran 'Gwyn', 'Llwyd', 'Du' a 'Dan Adolygiad', ynghyd â mapiau sy'n dangos safleoedd sy'n gymwys i gael cymhorthdal yn ei Hysbysiad Cau.

Yn ogystal, bydd rhagor o fanylion am gaffael Prosiect Gigabeit yn dilyn unwaith y bydd Ymgysylltiad Cyn-Gaffael â'r Farchnad (PPME) wedi'i gynnal. Disgwylir i PPME ddechrau gyda chyflenwyr telathrebu ym mis Hydref 2022.

Yn olaf, mae Llywodraeth Cymru hefyd yn bwriadu rhoi adborth manwl i'r holl gyflenwyr telathrebu a ymatebodd i'r Adolygiad Cyhoeddus gan amlygu sut y defnyddiwyd eu data a/neu adborth wrth ddatblygu meysydd ymyrraeth NGA a Gigabeit.

**Gwybodaeth
bellach a
dogfennau
cysylltiedig**

O wneud cais, mae fersiynau print bras, Braille a iaith arall o'r ddogfen hon ar gael.

Gellir dod o hyd i fanylion am yr OMR gan gynnwys y Cais am Wybodaeth a gyhoeddwyd, a mapiau band eang rhyngweithiol NGA a Gigabeit a gynhelir drwy Fap Data Cymru ar wefan Llywodraeth Cymru:

<https://gov.wales/bandeang-open-market-review-2021>

Mae gwybodaeth am yr Adolygiad Cyhoeddus gan gynnwys y Cais am Wybodaeth (RFI) a'r ddogfennaeth ymgynghori wreiddiol gan gynnwys rhestr codau post gwyn NGA a Gigabeit hefyd i'w gweld ar wefan Llywodraeth Cymru yn y cyfeiriad canlynol

<https://llyw.cymru/bandeang-cyhoeddus-adolygiad-2022>

Gellir dod o hyd i fanylion Crynodeb o Ymatebion Band Eang OMR 2021 ar wefan Llywodraeth Cymru:

<https://gov.wales/broadband-open-market-review-2021-summary-responses-html>

Manylion Cyswilt

Os bydd gennych unrhyw gwestiynau am yr wybodaeth yn y ddogfen hon neu'r broses PPME arfaethedig, e-bostiwch:
BandEang.Broadband2021@llyw.cymru

**Mae'r ddogfen hon
hefyd ar gael yn
Saesneg**

<https://gov.wales/broadband-public-review-2022>

Atodiad A: Geirfa Termau

Term	Diffiniad
Llinell danysgrifiwr ddigidol anghymesur (ADSL)	Technoleg ddigidol sy'n caniatáu defnyddio llinell ffôn safonol i ddarparu data band eang. Mae ADSL cenhedlaeth gyntaf nodweddiadol yn gallu darparu cyflymderau hyd at 8Mbps tra bod ADSL2+ yn gallu darparu cyflymder hyd at 24Mbps.
Building Digital UK (BDUK)	Mae rhan o'r Adran Ddigidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon yn gyfrifol am arian cyhoeddus llywodraeth y DU i gefnogi cyflwyno gwell band eang a chysylltedd symudol i'r DU.
Du	Ardaloedd du (neu adeiladau) yw'r rhai lle mae o leiaf dau rwydwaith o weithredwyr gwahanol yn bodoli neu y byddant yn cael eu defnyddio yn ystod y tair blynedd nesaf.
Ffibr i'r Cabinet (FTTC)	Mae ceblau ffibr optig yn rhedeg o'r gyfnewidfa ffôn i gabinet stryd cyfagos cyn defnyddio'r gwifrau ffôn copr presennol i gysylltu'r pellter sy'n weddill i bob eiddo.
Ffibr i'r Adeilad (FTTP)	Dyma lle mae ffibr optegol yn cael ei redeg yn uniongyrchol i bob adeilad, gan ganiatáu ar gyfer cysylltiad rhyngwyd wedi'i ddiogelu'n llawn yn y dyfodol. Mae'r cyflymderau a gynigir dros FTTP fel arfer hyd at 1 gigabeit yr eiliad (1,000Mbps).
Gbps	Gigabeit yr eiliad.
Band Eang Gigabeit	Cyflymder llwytho i lawr gigabeit o gigabit yr eiliad o leiaf (1,000Mbps) wedi'i gyflenwi ar draws y rhwydwaith fel y'i diffinnir yn Atodiad C yr OMR a RFI Adolygiad Cyhoeddus.
Llwyd	Ardaloedd llwyd (neu adeiladau) yw'r rhai lle mai dim ond un rhwydwaith sy'n bresennol neu sydd i'w ddefnyddio o fewn y tair blynedd nesaf.
Ffibr-cyfechellog hybrid (HFC)	Rhwydwaith cebl band eang sy'n cyfuno ffibr optegol a chebl cyfechellog i ddarparu gwasanaethau band eang. DOCSIS (Manyleb Rhyngwyneb Gwasanaeth Data Dros Gebl) yw'r safon dechnoleg a ddefnyddir i ddarparu band eang cyflym dros rwydweithiau HFC
Mbps	Megabeit yr eiliad.
Band Eang y Genhedlaeth Nesaf (NGA)	Rhwydweithiau sydd â'r nodweddion canlynol: (i) darparu gwasanaethau'n ddibynadwy ar gyflymder uchel iawn i bob tanysgrifiwr trwy ôl-edrych optegol (neu dechnoleg gyfatebol) sy'n ddigon agos at adeiladau defnyddwyr i warantu y bydd y cyflymder uchel iawn yn cael ei ddarparu; (ii) cefnogi amrywiaeth o wasanaethau digidol datblygedig gan gynnwys gwasanaethau cyd-IP wedi'u cyfeirio; a (iii) â chyflymder lanlwytho sylweddol uwch (o gymharu â rhwydweithiau band eang sylfaenol). Yn y cyd-destun hwn rhaid i gyflymder llinell mynediad rhwydweithiau band eang NGA fod yn 30Mbps o leiaf.
Adolygiad o'r Farchnad	Mae ymarfer a gynhaliwyd gyda'r farchnad i bennu'r defnydd disgwyliedig o'r sector preifat o seilwaith band

Agored (OMR)	eang er mwyn nodi'r ardaloedd hynny nad oes ganddynt seilwaith band eang cymwys neu lle nad oes cynlluniau i ddarparu seilwaith o'r fath dros y tair blynedd nesaf.
Yn cael ei adolygu	Ardaloedd lle mae cyflenwyr wedi riportio darpariaeth cwmpas band eang wedi'i gynllunio, ond, yn ôl proses OMR / Adolygiad Cyhoeddus, maent yn gynlluniau allai fod mewn perygl o beidio â chael eu cwblhau ac felly byddant yn destun monitro a gwirio parhaus o gynlluniau adeiladu'r cyflenwyr yn ystod cyfnod o dair blynedd i sicrhau bod cynnydd sylweddol yn cael ei wneud o ran defnyddio'r rhwydwaith. Pe na fyddai cynlluniau adeiladu cyflenwr yn dwyn ffrwyth, byddai unrhyw adeilad a ddosberthir fel 'dan adolygiad' yn cael ei fapio fel gwyn ac felly gallant fod yn rhan o unrhyw ardal ymyrryd arfaethedig yn y dyfodol.
Cyfeirnod Eiddo Unigryw (UPRN)	Dynodwr unigryw ar gyfer pob cyfeiriad gofodol ym Mhrydain Fawr. Mae'n darparu dynodwr cynhwysfawr, cyflawn a chyson trwy gydol cylch bywyd eiddo - o ganiatâd cynllunio hyd at ddymchwel.
Gwyn	Ardaloedd gwyn (neu adeiladau) yw'r rhai lle nad oes isadeiledd band eang cymwys, ac mae'n annhebygol y bydd un yn cael ei ddatblygu o fewn tair blynedd.